

Folkekulturforbundet, fra idé til realitet

Et notat om samarbeidet og historien bak stiftelsen av et nytt studieforbund.
Leses som årsmelding 1997.

1. Hvorfor?

Ved inngangen til 90-årene var det helt klart at Kirke-utdannings og forskningsdepartementet (KUF) så et behov for å endre strukturen med mange små studieorganisasjoner som hver på sin måte drev voksenopplæring I 1991 ble det lagt fram og vedtatt en stortingsmelding som bl.a. slo fast at studieorganisasjonene skulle slå seg sammen til studieforbund og at hvert studieforbund skulle ha minst 20000 godkjente studietimer pr. år.

Arbeidet med denne meldinga gjennom Voksenopplæringsforbundet (VOFO) resulterte i et flertall for denne endringen,. Konsekvensen ville bli at bildet endret seg fra mange studieorganisasjoner av svært ulik størrelse, til noen få studieforbund av mer lik størrelse.

Noregs Ungdomslag og Norges Husflidslag startet deretter, på hver sin kant å lete etter aktuelle samarbeidspartnere.

Første uformelle kontakt kom i stand våren 1994.

2. Hvem skulle man samarbeide med?

Noregs Ungdomslag og Norges Husflidslag valgte å samarbeide om etablering av nytt studieforbund fordi disse organisasjonene har en felles forankring i folkekulturen og er rimelig like i størrelse og i studieaktivitet. Det var også praktisk å være bare to samarbeidspartnere når de grunnleggende prinsipper for samarbeidet skulle utmeisles.

I forbindelse med at Noregs Ungdomslag, som hadde Noregs Mållag som leietaker, hadde behov for nye kontorlokaler, samarbeidet disse organisasjonene med Norges Husflidslag om å finne felles lokaler. Disse tre organisasjonene gikk sammen med Voksenopplæringsforbundet om en leieavtale i Kirkegata 32 hvor organisasjonene i dag har kontor. Innflytting skjedde i 1995.

Norges Husflidslag er medlem av KORG-kulturvernets fellesorganisasjon og inviterte medlemsorganisasjonene til dialog om samarbeid. Forbundet Kysten fulgte opp dette.

3. Prosessen fram til formell godkjenning

Våren 1996 økte møtehyppigheten, og man startet arbeidet med å få studieforbundet formelt stiftet. Det var særlig 3 området man konsentrerte seg om:

- navn
- vedtekter/samarbeidsmodeller
- ansettelse av daglig leder fra 1997

I løpet av året ble organisasjonene enige om alle disse områdene og kunne 8.07.96 sende søknad til KUF om å få det nye studieforbundet Folkekulturforbundet godkjent.

Folkekulturforbundet ble godkjent som studieforbund fra 1.1.97.

4. Grunnleggende prinsipper

Organisasjonene ble enige om følgende verdigrunnlag Folkekulturforbundet:

VISJON :

Det skal være mulig for alle som bor i Norge å bli kjent med å lære folkelige kulturuttrykk i skapende og trygge fellesskap

VIRKSOMHETSIDE:

Folkekulturforbundet skal organisere og legge forholdene til rette for folkeopplysning og opplæring, i medlemsorganisasjonene innen rammen av Lov om Voksenopplæring.

GRUNNLEGGENDE VERDIER:

Folkekulturforbundets setter det skapende mennesket i

sentrum ved å legge til rette for

personlig utvikling og læring på egne premisser

- oppleving av levende kulturtradisjoner
- bevisstgjøring om mennesket som en del av et økologisk hele
- erfaring med demokratisk organisasjonspraksis

5. Nye medlemsorganisasjoner

Noregs Mållag (NM)

Det var tidlig i prosessen klart at Noregs Mållag ønsket å bli medlem i Folkekulturforbundet.

NU og NH besluttet at NM kunne tas opp som medlem. Dette ble meldt til KUF 2.12.96

Forbundet KYSTEN (FK)

Forbundet KYSTEN søkte medlemskap i Folkekulturforbundet 13.12.97. Søknaden ble akseptert og opptak av Forbundet KYSTEN ble meldt til KUF 20.12.96.

6. Økonomi

I desember 1996 var det klart at Folkekulturforbundet ville bli en realitet fra 1.1.97. NH og NU tok derfor et initiativ for å diskutere praktiske og økonomiske forhold knyttet til VO-aktivitet i organisasjonene i 1997.

I tillegg til administrasjonstilskudd og tilskudd til studietimer ble det gitt et etableringstilskudd på kr. 400.000. Dette deles med kr. 200.000 til opplæring og kr. 200.000 til drift.

Tilskudd 1997:

studietimer	kr. 6.777.000,-
Administrasjonstilskudd	kr: 2.026.000,-
Etableringstilskudd	kr. 400.000,-

Av praktiske grunner valgte man å la det praktiske arbeidet med godkjenning og utbetaling av studietilskudd i 1997 gå gjennom medlemsorganisasjonene. Unntaket var Forbundet KYSTEN, der det praktiske arbeidet ble lagt til daglig leder i Folkekulturforbundet.

Fra 1.1.98 skal ansvaret for denne typen arbeid, herunder arbeidsgiveransvar ligge hos Folkekulturforbundet.

Midlene fra KUF ble fordelt utfra tall studietimer (gjennomsnittlig siste tre årene) og det ble holdt tilbake en kontingent til å finansiere første års drift i Folkekulturforbundet.

Kontingenten ble regnet ut fra prosentvis andel av godkjente studietimer.

Årets totale ramme både tilskudd til studietimer og administrasjonstilskudd ble fordelt organisasjonene etter følgende nøkkel:

NH	57,89 %
NU	40,74%
NM	1,36%

Utregningsgrunnlag:

Norges Husflidslag:	1993	1994	1995	sum
timer med lærer	46823	49006	45558	141387
timer uten lærer	9981	10011	9885	<u>29887</u>
sum				171264
Gjennomsnitt for de tre siste årene	171264 : 3 (57,89%)			57088

Noregs Ungdomslag	1993	1994	1995	sum
timer med lærer	18335	25002	35694	79031
timer uten lærer	23188	14822	3489	<u>41499</u>
sum				120530
Gjennomsnitt for de tre siste årene	120530 : 3 (40,74%)			40177

Noregs Mållag	1993	1994	1995	sum
timer med lærer	1167	1726	1142	4035
timer uten lærer				0
sum				4035
Gjennomsnitt for de tre siste åren 4035 : 3	(1,36%)			1345

Etableringstilskuddet ble fordelt slik:

Kr. 200.000,- til NU og NH til dekning av utgifter vedrørende stiftelsen av studieforbundet

Kr. 100.000,- direkte til drift av Folkekulturforbundet

Kr. 100.000,- inn i tilskuddet til opplæring for 1997

Det ble fastsatt et budsjett for Folkekulturforbundet 1997. Inntektene i budsjettet bestod av en kontingentdel samt etableringstilskuddet (100.000)

Organisasjonenes andel av kontingenten

(regnet ut etter prosentvis andel studietimer med tilskudd)

NH	kr. 266410 (57,89%)
NU	kr. 187485 (40,74%)
NM	kr. <u>6259</u> (1,36%)
sum	kr. 460154

Det ble også bestemt at det settes av en ramme for studietiltak i Forbundet KYSTEN på 5000 timer a) kr. 60,-. Dette beløpet blir holdt tilbake. Studiemidler til organisasjonene reduseres etter samme prosentvise mal.

7. Kontor/ansettelse

Folkekulturforbundet etablerte seg fra 1.2.97 med kontor hos NHL i Kirkegata 32, 5 etg. Kjærsti Evjen Gangsø ble ansatt som daglig leder fra samme dato.

8. Interimsstyre

Medlemsorganisasjonene ble bedt om å oppnevne personer til et interimsstyre som skulle fungere fram til første ordinære årsmøte mai 1997.

Første møte i interimsstyret ble holdt 14.2.97. Interimsstyret konstituerte seg slik:

Jarle Tømmerbakke (NU) leder
 Trine Thommessen (NH) nestleder
 Per Hillesund (FK) styremedlem
 Edith Faye-Schøll (NH) styremedlem
 Leif Kjetil Tviberg (NM) styremedlem
 Sverre Valdal (NU) styremedlem

9. Fylkesledd

Fra KUF er Folkekulturforbundet pålagt å ha fylkesenheter i minst 10 fylker. I februar 1997 gikk det brev til fylkesleddene i medlemsorganisasjonene med oppfordring om å velge

representanter til et interimsstyre. Første viktige oppgave for dette interimsstyret var søknad til fylkene om VO-midler 1997.

Det gikk også brev til VOFO i fylkene for å finne ut hvilke av fylkesleddene i medlemsorganisasjonene som er medlemmer og hvordan våre medlemsorganisasjoner er representert i representantskap og styrer.

Interimsstyret utarbeidet mønstervedtekter for fylkesledd som er sendt ut til kontaktpersonene i interimsstyrene.

10. Voksenopplæringsforbundet

Folkekulturforbundet er representert i VOFOs styre med Jarle Tømmerbakke (NU). I VOFOs representantskap har Folkekulturforbundet to representanter. Disse er :

1. Jarle Tømmerbakke NU
2. Kjærsti Evjen Gangsø, kontoret
vararepresentanter:

1. Trine Thommessen, NH
2. Sølvi Brække, NH

11. Aktivitet 1996.

VO-aktiviteten i medlemsorganisasjonene 1996 fordeler seg slik:

organisasjon	tall kurs	delt.	timer m/lærer	timer u/lærer	timer totalt
NH	1963	14195	45230	10469	55699
NU	1044	14340	28755	3477	32232
NM	36	605	12	567,5	579,5
totalt	3043	29140	73997	14513,5	88510,5

Medlemsorganisasjonene har fått pedagogiske utviklingsmidler til disse prosjektene:

1. Grunnleggende formgiving for håndverkere (NH) kr. 100.000,-
2. Dokumentasjon av realkompetanse i husflidsfag (NH) kr. 75.000,-
3. Tverrfaglig skoling i organisasjonen gjennom nye rammeplaner for amatørteaterinstruksjon (NU) kr. 90.000,-

Tilskudd til særlige målgrupper:

1. Oppbygging av et instruktørnett for arbeidet med folkedans for grupper med særlige behov (NU) kr. 60.000,-
2. Kursvirksomhet (NH) kr. 40.000,-

Medlemsorganisasjonene har fått midler fra posten Forskning og utviklingsarbeid:

1. Dokumentasjon i folkeopplysning (NU) kr. 50.000,-.